

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2011 ГОДИНА - ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ

През третото тримесечие на 2011 г. БВП нараства с 1.3% спрямо същото тримесечие на предходната година, но запазва равнището си спрямо второто тримесечие на 2011 година.

В ръководството на Евростат за тримесечни национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове, след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2011 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за представяне на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за третото тримесечие на 2011 г. на 6 декември 2011 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2011 г. БВП в номинално изражение достига до 21 171 млн. лева (Приложение № 1).

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2011 г. е 18 148 млн. лв., като най-голям дял в общата добавена стойност се формира от сектора на услугите (57.6%), следван от индустриалния сектор (31.3%). Аграрният сектор определя 11.1% от общата добавена стойност в икономиката.

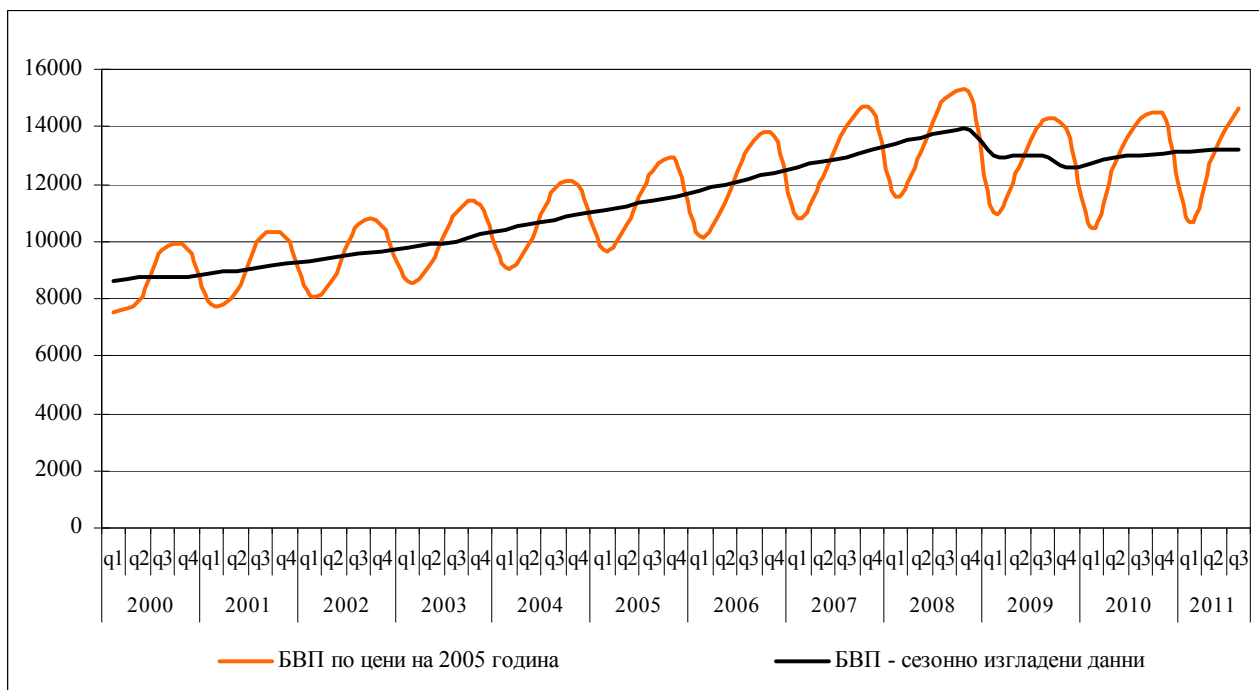
¹ В международната терминология се използва терминът "flash estimates".

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП - от 67.5%, заема крайното потребление, което в стойностно изражение възлиза на 14 294 млн. лева. През третото тримесечие на 2011 г. бруто капиталообразуването е 4 444 млн. лв. и има относителен дял от 21.0% в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

Темп на прираст на БВП, общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2000 - 2011 г. по средногодишни цени на 2005 г., млн. лв.

БВП² запазва равнището си непроменено през третото тримесечие на 2011 г. спрямо второто тримесечие на 2011 година (Приложение № 2).

² Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в „[Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#)“. Процедурата се осъществява с помощта на разработения от Евростат софтуерен продукт Demetra, при което се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти. Параметрите на модела за сезонно изглаждане се определят в началото на всяка календарна година, както и при промяна на използваната класификация на икономическите дейности. Така определеният модел се използва за ревизиране на сезонно изгладените стойности за тримесечията в рамките на динамичните редове. От септември 2011 г. данните в областта на националните сметки се представят по КИД - 2008. Повече информация можете да намерите в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт“, методология: [Тримесечни сезонно изгладени данни](#).

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2011 г. спрямо второто тримесечие на 2011 г. брутната добавена стойност в икономиката нараства с 1.0%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2011 г. крайното потребление бележи ръст с 0.4%. Бруто капиталообразуването в основен капитал бележи спад с 13.7%. Износът на стоки и услуги през третото тримесечие се увеличава с 1.4% спрямо предходното тримесечие. През същия период вносът на стоки и услуги намалява с 3.3% спрямо предходното тримесечие.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2011 г. спрямо същото тримесечие на предходната година брутната добавена стойност нараства с 2.5%, като увеличението ѝ се определя основно от регистрираните ръстове в индустриалния сектор и сектора на услугите съответно с 4.1 и 1.9%. Аграрният сектор има отрицателен принос в добавената стойност и отчита намаление с 0.1% през разглеждания период.

По отношение на компонентите на крайното използване основен принос за регистрирания положителен икономически растеж има вносът на стоки и услуги, който се увеличава с 3.4%. Износът на стоки и услуги нараства с 1.7% спрямо съответното тримесечие на предходната година. Крайното потребление отчита ръст от 1.7%, а бруто капиталообразуването в основен капитал отчита спад спрямо съответното тримесечие на предходната година с 3.1%.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2011 година

Експресни оценки

Сезонно неизгладени данни

		Трето тримесечие на 2011 година			Деветмесечие на 2011 година		
		стойностен обем в текущи цени	относителен дял		стойностен обем в текущи цени	относителен дял	
			в БДС	в БВП		в БДС	в БВП
		млн. лв.	%	%	млн. лв.	%	%
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	18148	100.0	85.7	48341	100.0	86.5
2	Аграрен сектор	2012	11.1	9.5	3383	7.0	6.2
3	Индустрия	5674	31.3	26.8	15704	32.5	28.1
4	Услуги	10462	57.6	49.4	29254	60.5	52.2
5	Корективи	3023		14.3	7537		13.5
6	Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	21171		100.0	55878		100.0
	По елементи на крайното използване:						
7	Крайно потребление (8+9)	14294		67.5	41509		74.3
8	Индивидуално	12989		61.3	37552		67.2
9	Колективно	1305		6.2	3957		7.1
10	Бруто капиталобразуване (11+12)	4444		21.0	12077		21.6
11	В основен капитал	4115		19.4	11190		20.0
12	Изменение на запасите	329		1.6	887		1.6
13	Външнотърговско салдо (14-15)	2433		11.5	2292		4.1
14	Износ на стоки и услуги	14474		68.4	37449		67.0
15	Внос на стоки и услуги	12041		56.9	35157		62.9
16	Статистическа разлика	0		0.0	0		0.0

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2
Темп на прираст на БВП, общо и по компоненти

Експресни оценки

(По средногодишни цени на 2005 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		Q4 2010	Q1 2011	Q2 2011	Q3 2011	Q4 2010	Q1 2011	Q2 2011	Q3 2011
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори	0.7	0.2	0.6	1.0	1.3	1.5	1.5	2.5
2	Аграрен сектор	-3.6	2.7	0.0	0.9	-1.5	-1.4	-2.5	-0.1
3	Индустрия	2.9	-0.6	2.4	-0.6	15.2	8.9	6.5	4.1
4	Услуги	-8.5	4.6	3.5	2.9	-3.9	-1.6	-0.3	1.9
12	Корективи	1.1	0.7	0.7	-0.6	5.2	7.9	5.3	1.8
13	Брутен вътрешен продукт	0.5	0.5	0.3	0.0	3.7	3.3	2.0	1.3
	По елементи на крайното използване:								
14	Крайно потребление	0.6	0.2	0.5	0.4	0.5	1.2	1.4	1.7
15	Индивидуално	0.6	0.3	0.5	0.4	0.7	1.5	1.4	1.7
16	Колективно	-1.5	0.8	0.0	0.7	7.0	-4.3	-1.3	0.0
17	Бруто капиталобразуване
18	В основен капитал	8.1	0.8	3.0	-13.7	-0.9	1.6	8.4	-3.1
19	Изменение на запасите
20	Външнотърговско салдо
21	Износ на стоки и услуги	-3.8	5.6	-1.3	1.4	15.2	21.6	12.2	1.7
22	Внос на стоки и услуги	5.9	0.1	0.8	-3.3	10.7	10.0	7.5	3.4
23	Статистическа разлика

Забележка:

Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2005 година. Повече информация за прилаганите методи можете да намерите в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт”, методология:

[Измерване на ефекта от промени в обема и промени в цените](#)

 Тримесечни сезонно изгладени данни - методология (<http://www.nsi.bg/otrasal-metodologia.php?otr=10>).